

Kristeligt Dagblad

HØJSKOLESANG | 17.04.21 KL. 00:00

Lea Korsgaard, Lars Løkke, Katrine Muff og Daniel Rye: Her er min favorit i Højskolesangbogen

Kristeligt Dagblad har spurgt fire sangglade danskere om deres favoritsang i Højskolesangbogen. De er alle enige om, at sangbogen forener os

Karen Mathilde Møller Jørgensen

Journalist

Lea Korsgaard, chefredaktør på Zetland, folketingsmedlem Lars Løkke Rasmussen, højskolelærer Katrine Muff Enevoldsen og fotograf Daniel Rye fortæller om deres yndlingsange.

S merten bliver vores fælles skål

Katrine Muff Enevoldsen:

Jeg er vokset op med salmebogen, da min far er præst. Hver søndag sang jeg i kirkekor og lærte derfor først salmerne at kende. Da jeg blev ansat som højskolelærer på Johan Borup Højskole, blev jeg bragende forelsket i Højskolesangbogen. Salmebogen handler om tro,

hvor Højskolesangbogen, ud over salmerne, rummer mange forskellige aspekter af poesi.

Jeg vælger min favorit ud fra, hvor jeg står i livet i dag. Med den nye udgave af Højskolesangbogen er der kommet fokus på de svære følelser. Sange, der tør bevæge sig rundt i de mørkere afkroge af følelseslivet. Derfor har jeg valgt ”Har døden taget noget fra dig så giv det tilbage” af Naja Marie Aidt fra 2008. Den er smuk og brutal på samme tid. Hun skrev digtet i en bog til sin søn, som hun mistede. Den nænsomme måde, sorgen bliver bearbejdet på i sangen er hudløs, samtidig med at man aner et glimt af håb, hvor livet går videre. Jeg forestiller mig, at det, man skal give tilbage, er kærligheden, man ikke længere kan give til den, man har mistet.

Jeg bliver rørt af sangen. Sangen rummer både Naja Marie Aidts smerte og min smerte. Det bliver en fælles skål, som bærer vores alles smerte. Fællessange handler ofte om glæde. Det er sværere at finde fællesskab i sorg. Jeg har ikke selv oplevet den store sorg, men jeg bliver rørt over, hvor vigtig sangens budskab om at dele sin sorg med andre er.

Sangen er nok ikke den første, man hiver frem over et lejrbrød. Men jeg tager den med alligevel, fordi den er så stærk. Alle kender til sorg, ligesom alle kender til kærlighed. Men vi snakker ikke lige så meget om det sørgelige. Sangen giver os mulighed for at låne ord og toner, vi ellers har svært ved at udtrykke.

Det er nok den mest erotiske

Lea Korsgaard:

Jeg er opvokset på Gerlev Idrætshøjskole, da min far var forstander, så Højskolesangbogen er kommet ind med modermælken. Det er den bog, der betyder allermost for mig. Det er ikke alle sangene, som spejler min virkelighed eller den, jeg er. Men den gør mig i stand til at sætte mig i andres sted.

I disse år er min absolutte favorit Johannes V. Jensens ”Sommersolhvervssang” fra 1936. Det er i virkeligheden den mindre kendte Sankt Hans-vise, som jeg synes burde være langt mere udbredt end ”Vi elsker vort land” af Holger Drachmann. Den er nemlig lidt gumpetung. Den gengiver et billede af naturen som utryk med hekse og trolde. Johannes V. Jensen har et helt andet natursyn: Vi er en del af et kosmisk hele, hvor der er en stor hyldest til det kosmiske, som vi mennesker er en del af. Derudover er det måske den mest erotiske højskolesang, der findes. Der står den her dunkle natur, der kalder på os med alle sine drifter og længsler, som man får lyst til at flyde sammen med.

Hver gang, jeg synger den, bliver jeg berørt, fordi det er om universet og kloden. Tænk, at det findes og står og kalder på os. Det er en af de sange, der minder mig om, hvor gådefuldt og vidunderligt det er, at vi er til. Tænk, at vi findes. Tænk, at der kommer en

sommer hvert år. At alt det findes, er en forpligtelse til at bruge det til noget meningsfuldt.

Det fede ved Højskolesangbogen er, at man bruger den til fælles historiefortælling, hvor man både griner og græder i fællesskab. Mine forældre er ved at flytte fra det sted, de har boet i de seneste 26 år. Jeg mødtes for nylig med familien, hvor vi skulle sige farvel til huset. Vi er alle sammen meget melankolske over, at de skal flytte. Det, der var helt naturligt for os, var, at vi brugte hele den nat på at synge fra Højskolesangbogen. Det skete bare. Vi kunne kapere vores sorg i sang. Der behøvedes ikke at blive sagt noget – det havde sangene gjort for os.

Sangene kom til mig i Syrien

Daniel Rye:

Jeg er vokset op med den grundtvigianske sangtanke. Jeg gik på friskole, hvor vi hver morgen sang morgensang. Så sang jeg meget fra Højskolesangbogen, da jeg gik på efterskole og højskole.

Der, hvor det for alvor gik op for mig, hvad den her opvækst med sang har betydet, var, da jeg sad som gidsel i Syrien. Jeg var fuldstændigt overladt til mig selv og mine tanker. Jeg sad blandt andet i to døgn, hvor jeg ikke anede, hvad der skulle ske. For at aflede mine bange tanker, prøvede jeg at huske teksterne fra Højskolesangbogen. Hvis jeg ikke helt kunne huske dem, digtede jeg selv. Jeg huskede de muntre sange som ”Morgenstund har guld i mund” og ”I Østen stiger solen op”. De blev en måde at tænke på noget andet på. Jeg ved ikke, hvorfor det skete. De kom bare til mig. Jeg er ellers fuldstændig kold i røven over for religion, men lige der blev jeg salig.

Min favorit er ”Kringet af fjender” af Nordahl Grieg fra 1936. Jeg fascineres af, hvordan man, inden de store krige bragede af sted, kunne komme frem med en tekst, der var så omfavnende i, hvor latterlig krig er. Hvordan vi som mennesker er produktet af noget større. Vi kan gøre nogle frygtelige ting, hvis vi ikke holder fast i os selv. Det viser sangen – vi skal holde fast i, at vi er her nu. Livet er unikt, og man skal passe på det.

Højskolesangbogen kan samle den grundtvigianske tankegang om, at vi kan samles om sangene. Nogle gange opdager vi ikke, hvor meget de faktisk kravler ind på os. Det var jo det, jeg oplevede, da jeg sad i Syrien. Der kom sangene til mig, da jeg havde allermest brug for det.

Sangen repræsenterer et skifte i mit liv

Lars Løkke Rasmussen:

Jeg er vokset op med Kirkesangbogen, fordi jeg gik til kor i Luthersk Mission og

søndagsskole. Jeg stiftede bekendtskab med Højskolesangbogen i mit unge voksenliv, da jeg kom ind i Venstres Ungdom. Jeg købte faktisk et sæt ind til Marienborg, da jeg blev statsminister, fordi der stod Arbejdersangbogen jo.

Højskolesangbogen betyder meget. Nu har jeg lige sejlet over Atlanten med et tv-hold, hvor jeg valgte at tage den med. Til møderne på båden skiftedes vi til at vælge en sang, som vi sang sammen. Jeg var blandt andet af sted med kokken Umut Sakarya, og han kendte ikke til Højskolesangbogen. Men han fandt alligevel sange, han kunne lide. Man behøver ikke at være rundet af den for at finde sig selv i den. Det er den sangbog, der formår at gribe os alle sammen.

Jeg har valgt ”Hvad solskin er for det sorte muld” af N.F.S. Grundtvig fra 1856 som min favorit, fordi den repræsenterer et vigtigt skifte i mit liv. Jeg kom på Helsingør Amts Gymnasium dengang, hvor gymnasierne skød frem som paddehatte. Vi var en masse fra min generation, der fik lov til at komme ind og snuse til de lærde uden at have det i blodet. Pludselig var jeg i et miljø med nogle, der var markant dygtigere end jeg selv. Det var en ny verden for mig, hvor jeg i starten følte mig mindreværdig. Men så hørte jeg sangen, og den blev en slags sang for mit personlige skifte i at blive dannet. Vi sang den på en melodi, som musiklæreren havde lavet, som er mere munter end den originale.

Under sidste valgkamp havde jeg sammen med Kristian Jensen (V) en meget fin aften i Jylland. Vi havde arrangeret en aften med afsæt i Højskolesangbogen. Vi valgte tre sange hver og begrundede hvorfor. Jeg valgte blandt andet ”Hvad solskin er for det sorte muld”. Det var jo på originalmelodien, så der måtte vi langt ned i tempo. Jeg havde jo ikke lige noderne fra min musiklærer.